

Szegénységellenes vásárnap

A télikabát 150, az átmeneti csupán 100. A szoknyák 70 és 50 közöttiek, a ruhák sem voltak drágábbak 50 forintnál. A pulóverek fél-száznál is kevesebbe, a bébi és gyermek holmik meg fillérekké kerültek.

Mielőtt bárki is azt hinné, megzavarodtam, s a számonk mögül elhagytam egy nullát, mindjárt tisztázom: a Ganz-MÁVAG Művelődési Központjának aulájában az Ellenzéki Kerekasztal József-városi szervezetei szegénységellenes hétvégéjének árjegyéből citáltam.

Az első napon kissé gyér volt a forgalom, a másodikon azonban már csak úgy tódult a nép. Ki a szomszédokból, ki meg a peremkerületekből, vagy éppenséggel Pest megyéből „vándorolt” a szokatlanul olcsó vásárra. Egy biztos, az utat senki sem tette meg hiába. Mindezt bizonyították a dagadó, árutól pöfeszkedő szatyrok, s a boldog elégedett arcok. Valamennyi korosztálynak, s izlésnek bőséges kínálattal szolgáltak a szervezők, rendezők. Az elegáns ruhaneműk éppúgy tornyosultak az asztalokon, dobozokba felhalmozva, fogasokra felőlgatva, mint az enyhén gyűrött, viseltebb darabok...

Az incifincik rékái, a hatalmas bunda, a struccollas kalap, az otthonka, s a fürdőruha mind-mind adományokból, gyűjtésből, az emberi együttérzésből lett e két napon árucikk. Szegényeknek, rászorulóknak adták össze, vitték egykori tulajdonosaik.

Nem tagadom, „vegyes” társaság volt a vásárlóközönség. Elegáns hölgyek és urak turkáltak, hevesen válogatva a felhalmozott holmik között. Hatalmas lendülettel markolták ki a szépet, a legjobbat, a legértékesebbet. Voltak, kik háromszor is fordultak dugig tömött autóikkal... Ők voltak azok, akik tolakodva törtek utat maguknak a nézelődő, válogató, kissé zavarban lévő idősök között. Az utóbbiak örültek a vételi lehetőségnek, de feszélyezettek is voltak. Tudták ugyan, hogy valójában nekik, értük van az akció, de nem akarták hinni, hogy egyáltalán lehetséges ilyen. Többen képtelenek voltak fel fogni, hogy létezik: egyszerűen kiemelnek a stószból valamit – sőt több mindent –, és azt képesek is kifizetni, szerényke pénzcskéjükből gazdagon felpakolva mehetnek. Azt nem bánták – talán eszükbe sem jutott –, hogy a holmik zömét előttük többen is viselhették már, netán generációk hordták. Hát istenkém?! Miért volna az baj? A lényeg, hogy hol kapható manapság másfélszáz forintért három csinos zakó? Nadragot meg annyit vehetnek szinte semmi pénzből, hogy elhordásukhoz két élet is kevés lenne...

Még ingyen is vihettek haza valamit: cipőt nyárra, télre, őszre. Az emeletre vezető lépcsősorot megtöltötték az odakészített – kissé ütött-

kopott, büttyöktől kinyomott, félretaposott – „tópánkákat”. Noha ezek alapján bizonyára egyetlen királyfi sem választana magának Hamupipóké matkáknak, azért sokan felmarkolták, „ahol és amit értek”. Egy hatalmas csomagolópapíron hirdették: „a cipő ingyenes”. E három szó mohóságát váltott ki az arra járókból, próba, válogatás nélkül – tisztelet a kivételnek – gyömszőlték a szatyrokba, táskákba mérettől, fazontól, „típustól” függetlenül. – *Úgy, szóval ingyenes! No, apjuk, akkor mutasd azt a táskát!*

És apjuk mutatta s anyjuk bepakolta... (De nem ez volt a vásár lényege!)

– A televízióban hallottam, hogy itt olcsón vásárolhatunk. Az urammal azért is jöttünk hamar – mesélte Dúró Jánosné. – Tudja kedvesem, nagy szó! Am nekünk, hogy kevés pénzből felöltözködhettünk! Régóta nyugdíjasok vagyunk, vágytunk öreg korunkra egy kis kényelemre. Hát, a lakást, a szoba-konyhást komfortosítottuk. Most már van zuhanyzónk,

WC-nk, meg egy kis kényelem. Csakhát ebbe is beleszegényedtünk. Minden fillért meg kell néznünk, ami elhagyja a pénztárcánkat. A spórolást könnyebbé teszi a mostani bevásárlás. Mondom is majd a szomszédasszony-nak, ha legközelebb rendeznek ilyet, bátran jöjjön csak el, ki ne hagyja, mert maga ellen vétené. – Közben a férje huzigálja elő a frissen vett holmikat, gyermeki büszkeséggel mutatja, milyen szép darabokat válogattak.

Egy fiatalasszony – nevét elhallgatta – látva érdeklődésemet, tanácsl embernek nézett, s azt tudakolta, négy gyermek után mennyi segély illeti meg. Pontos feleletet adni nem tudtam, így zavartan odébbállt.

Molnár Istvánné fáradt tekintetű asszony. Tiszta, füléssel öltözik, szívesen válaszolgatott:

– A fiam halmozottan fogyatékos: mozgássérült s halláskárosult. Szegénykémet rendszeren járatom, vigyázok, semmiben se szenvedjen hiányt. Most is két rend ruhát választottam neki. Egyedül tartom el az én beteg nagyfiamat. A fehérneműt magam uarom, felsőru-

hát azonban már vásárolok. Számítógépet s könyvet veszek a gyerekeknek, valamivel hadd szórakozzon. Nem vagyunk mi kocsmatöltelek, csak szegények. A használt ruha akcióval nem érzem úgy, hogy emberi méltóságot alább kellene adnom, csak azért, mert új holmikra nemigen futja.

Kunczer Alajos vidékről utazott fel, hogy hét-köznapi ruhatárát gyarapítsa:

– Már miért kéne szegénylenem azt, hogy más levelett ruháját veszem meg? Miért én szegélyem, hogy öreg napjaimra ilyeneket veszek? Ennyi a pénz, többre nem futja! És csak hála, meg köszönök azoknak, akik eszükben tartják, hogy vannak népek, akiknek ez talán sok év óta az első alkalmuk a ruhavásárlásra...!

Duka Zsoltné két gyermekes fiatalasszony, évek óta gyesen van otthon. A család mellett mégiscsak fontosnak tartja, kötelességének érzi, hogy segítsen másokon. Az egyik fő szervezője volt ennek a szeptemberi akciónak.

– Hónapok óta gyűjtjük ezeket a holmikat. Segítettek a különböző felekezeti egyházak, s természetesen a magánszemélyek. Volt például egy hetvennél idősebb bácsi, aki Újpestről – a város másik feléből – totyogott el a ruhagyűjtő helyre, hóna alatt szorongatta három „kímustrált” ingjét, s elkopott kalapját. Neki sem maradt sokkal több – mondta –, de e néhány holmival adni akar azoknak, akik még nála is szegényesebbek.

– Nem volt könnyű a szervezés, sem pedig a gyűjtés. Hiányzott a helyiség, ahová adakozásból összeszedhettük, tárolhattuk volna a holmikat. Hiányzott az árusítóhely is. Végül is a VIII. kerületi tanács segített rajtunk, no meg eljuttunk ebbe a művelődési házba, ahol nem fizetünk „terem- és világításbérletet”. Köszönöm mindenkinek, aki megértette, hogy akciónkkal adni akarunk azoknak, akiknek nincs vagy csak kevés jutott. Köszönöm a segítőknek, támogatóknak, közreműködőknek.

A két nap gyorsmérélege 112 349 forintot mutat. Ennyi gyűlt össze egyelőre, egyetlen akció alatt. Szeretnék ismételni, bizonyos periódicitással újból és újból megjelenni. Ehhez azonban további adományokra lesz szükség. Az összegyűlt pénzből azután a kritikus helyzetbe sodródott idősöket és gyerekes családokat akarják támogatni. Mindez, tudjuk, csepp a tengerben, de azért mégiscsak több, mintha ennyi sem lenne...

Krasznai Éva